

Tóth Krisztina

Bolyongás és megérkezés

Ráthonyi Kinga kiállítása elé

A világ tele van jelekkel. A képzőművészek elsősorban a vizuális üzenetekre fogékonnyak: ezeket a rejtett, vagy éppen világlóan nyílt üzeneteket rögzítik. Azokat, amelyek eltérítenek bennünket bolyongásunk közben, vagy éppen visszafordítanak az úton, hogy új irányba induljunk, tévedjünk el ismét.

A múlt emlékeiből fal épül, a falból labirintus, ahonnan, ha kitalálsz is, nem a jövőbe érkezel, hanem megint régi idődbe, saját magadba. Addig és azért tévelygünk, hogy visszajuthassunk oda, ahol már jártunk. Emlékeink megsokszorozódva üzennek.

Egyszer egy fényes, hűvös hargitai reggelen például valaki arra ébred, hogy a fenyőillatú levegőig köteleit valaki teleaggatta lepedőkkel és ágyneműkkel. A vásznakra pedig a Jóisten napja, ez az izzó, fáradhatatlan diavetítő, rózsás és nefelejcses mintákat vetített. Szép álmokat, rózsás csókokat, írta még oda kacskaringós betűkkel, hogyha valaki nem emlékezne, annak rögtön a lelkébe villanjon a régi bugyuta, gyerekkori versike. És eszébe jusson sok-sok egyéb lepedő és párna is, hiszen az ember negyvenkilenc éves koráig – csak hogy mondjak találomra egy számot –, tizenhétezer-hatszáznegyven napot lepedőn fekszik, párnával a feje alatt tölt. Na jó, vonjuk le ebből a számból, mondjuk, az első harminc napot: azt ki inkubátorban, ki pólyában tölti, és gondoljuk hozzá azt, hogy ők a szerencsések közül valók. Több napot nem vonok le, bár nem tudhatom, hogy bolyongása közepette hányszor érte például az alkotót odakint az éjszaka, hány nappal virradt úgy rá, hogy se párna, se lepedő nem volt alatta. Vannak olyan embertársaink is, akiknél e lepedős-párnás éjszakák száma sokkal, de sokkal kevesebb, mert mondjuk, se ágyuk, se derékaljuk, másoknál meg sokkal több, mert például hosszú éveket ágyhoz kötve élnek le. Lehetne mindnyájukról történeteket mesélni, ezeregy éjszakányi sztorit.

A telesírt, a kínban összegyűrt, a szerelemben kihímzett, az összevérzett, a konvektor-nak támasztott és megpörkölődött, a megdohosodott, a mosásban megfakult párnákról, a váláskor testvériesen elfelezett dupla ágyneműkről, a lepedőkről, amelyeket tépésnek aprítottak fel, amelyekből kötél készült, hogy a sorslabirintus adott pontján valaki átmászhasson egy magas fal túoldalára, a lepedőkről, amelyekbe halottakat csavartak, a lepedőkről, amelyeket addig mostak, míg középütt el nem vástak, a lepedőkről, amelyeket lázas gyerekekre terítettek virrasztó szülők, a lepedőkről, amelyeket megszámoztak, megörököltek, megirigyeltek a rokonok, a lepedőkről, amelyek vizesen kiterítve szintén labirintust képesek alkotni, és amelyeken át csak árnyékunk tűnik át, figyelmeztetve minket pillanatnyi ittlétünk lebegő átmenetiségére.

A lepedőt sok nyelvben ugyanaz a szó jelöli, mint a fehér lapot. A lepedőre mi magunk írunk ráncokat, testünk nyoma a jel, az írás. A fehér lapból kishajó lesz, a kishajó üzenetet visz, ide-oda jár a gyerekkor és a jelen között, míg el nem süllyed persze, mert elsüllyednek mind, ha látótávolságon kívül érnek, csak az örültek és a művészek képzelik

azt, hogy egyszer eljutnak a tengerig. Addig követjük őket a szemünkkel, és hagyjuk, hadd meséljenek nekünk a világról.

Minden történetet hallottunk már, minden történet megíródott, útnak indult, elsüllyedt és felbukkant foszlányokká ázva, újraírva, hogy ezeregyedszerre is elmeséljük az összeset a hajósokról, az asszonyokról, akik vásznat szóttek, a vásznakról, amelyekből lepedő készült, amelyeken gyerekeket nemzettek, a gyerekekről, akik száradó lepedők között futottak, akik papírokat hajtogattak, Szadakóról, aki ezer darut akart elkészíteni, de csak hatszázhatvannégyet sikerült neki, a nőről, aki negyvenkilenc szirént csinált, és munka közben hopp, ötvenéves lett, és arról a kishajóról is, amelyik porcelánból volt, üzenetet vitt, és hiába volt kicsit nehéz, törekeny, sőt billenékeny is, mégiscsak eljutott, legalábbis mi, akik ma itt vagyunk, mindnyájan így tudjuk, ugye?, hogy hosszú-hosszú bolyongás után mégiscsak eljutott a szemhatáron túl, egész a tengerig.

Kiállítás interiőr

Libabőr – 49 szexista szirén találkozása Odüsszeusz 7 hajójával – porcelán, 1300 °C redukció, színtest, máz alatti kobalt, máz, műbőr, bambusz

Libabör

Libabőr, részlet

Libabőr, részlet

Az Ezeregyéjszaka párnái, falvédőszővegekkel – porcelán, 1300 °C redukció, máz, máz alatti festés, fénycsillós, platina, máz feletti festés, matrica

Az Ezeregyéjszaka párnái

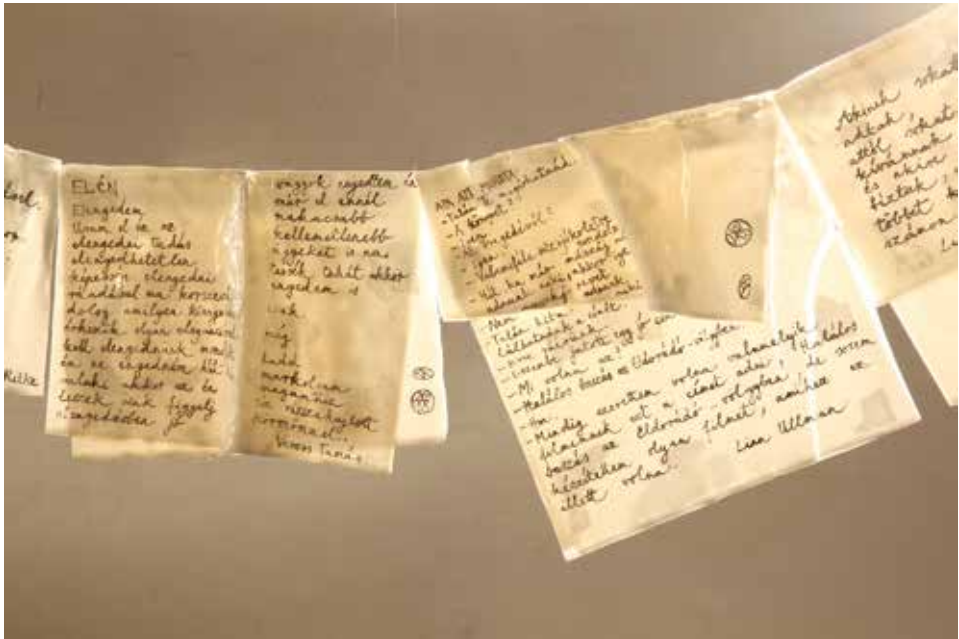
Az Ezeregyéjszaka párnái

Az Ezeregyéjszaka párnái

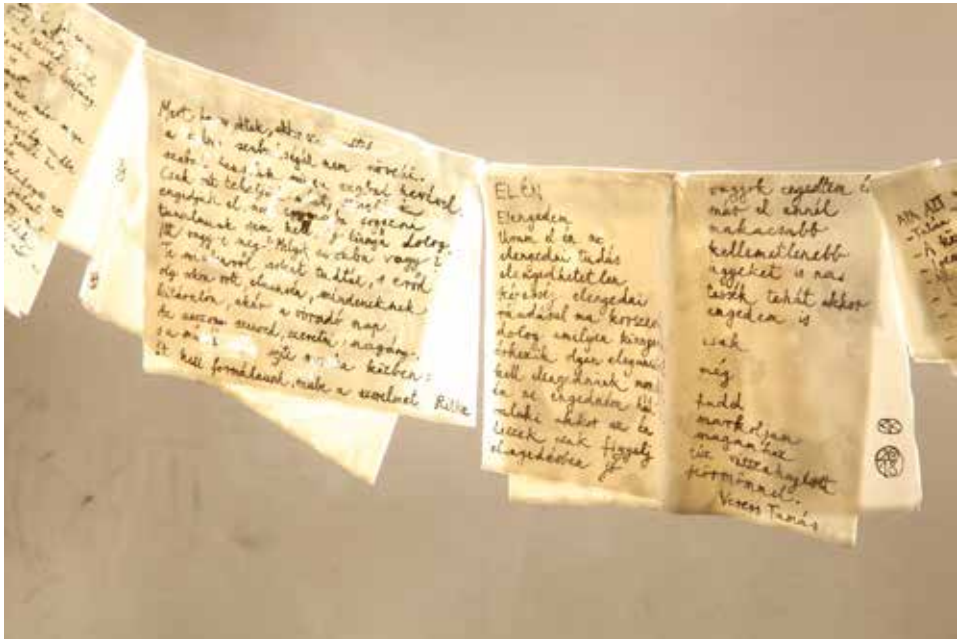
L-epedők – porcelán, 1300 °C redukció, máz, máz alatti kobaltfestés, fényarany, platina, matrica

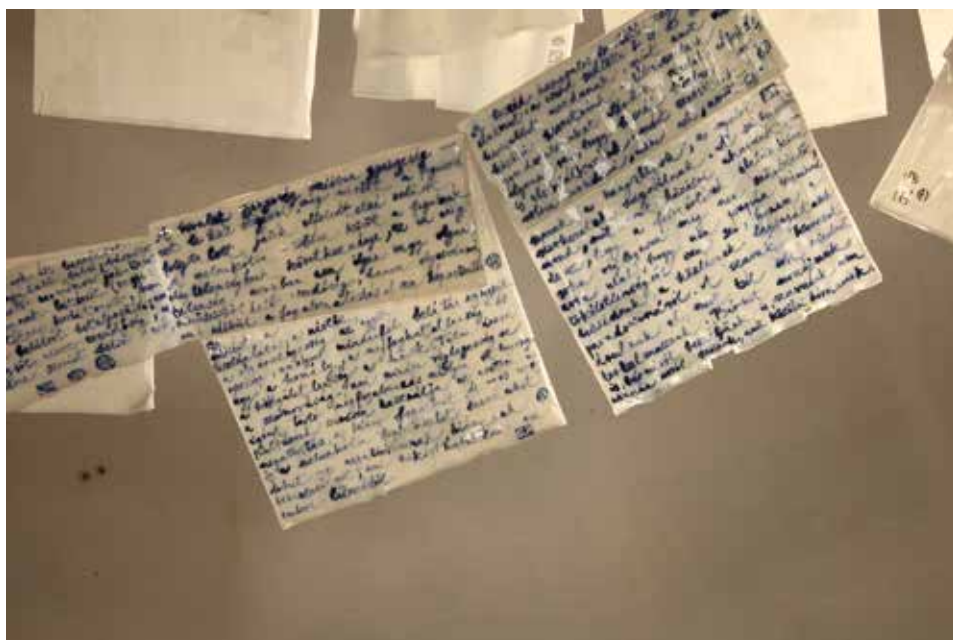
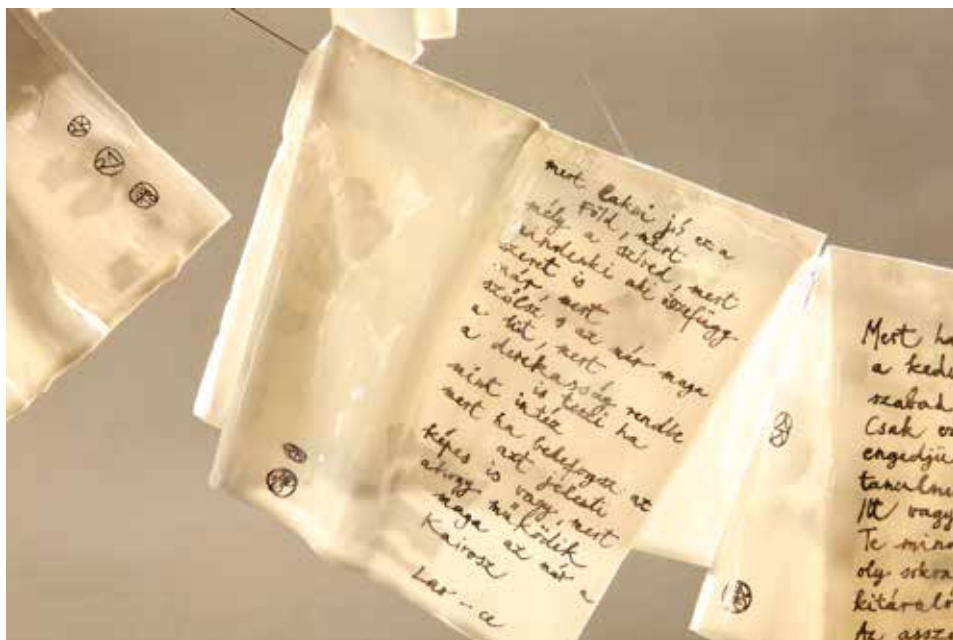
L-epedök (részlet)

L-epedők (részlet)

L-epedők (részlet)

A L-epedőkön az alábbi művekből olvashatóak részletek:
kobaltos máz alatti festés: Földényi F. László: Melankólia; fényarany és platina: Linn Ulmann: Nyugtalanok, Lukács evangéliuma, Rainer Marie Rilke: Rekvium (egy barátnőm emlékére), Lao-ce, Veress Tamás: ELÉN, Marx Ehrmann: Desideratü

L-epedők (részlet)